

A8-0333/2016

15.11.2016

***

SUOSITUS

esityksestä neuvoston päätökseksi Euroopan unionin ja Tuvalun välisen lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumivapaussopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta
(09764/2016 – C8-0268/2016 – 2016/0100(NLE))

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

Esittelijä: Mariya Gabriel

Menettelyjen symbolit

- * Kuulemismenettely
- *** Hyväksyntämenettely
- ***I Tavallinen lainsäätämismenettely (ensimmäinen käsittely)
- ***II Tavallinen lainsäätämismenettely (toinen käsittely)
- ***III Tavallinen lainsäätämismenettely (kolmas käsittely)

(Menettely määräytyy säädösesityksessä ehdotetun oikeusperustan mukaan.)

SISÄLTÖ

	Sivu
LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI	5
LYHYET PERUSTELUT.....	6
ASIAN KÄSITTELY ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	9
LOPULLINEN NIMENHUUTOÄÄNESTYS ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA.....	10

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

esityksestä neuvoston päätökseksi Euroopan unionin ja Tuvalun välisen lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumivapaussopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta (09764/2016 – C8-0268/2016 – 2016/0100(NLE))

(Hyväksyntä)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon esityksen neuvoston päätökseksi (09764/2016),
  - ottaa huomioon esityksen Euroopan unionin ja Tuvalun väliseksi sopimukseksi lyhytaikaista oleskelua koskevasta viisumivapaudesta (09760/2016),
  - ottaa huomioon neuvoston Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 77 artiklan 2 kohdan a alakohdan ja 218 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan a alakohdan v alakohdan mukaisesti esittämän hyväksyntää koskevan pyynnön (C8-0268/2016),
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 99 artiklan 1 kohdan ensimmäisen ja kolmannen alakohdan ja 2 kohdan sekä 108 artiklan 7 kohdan,
  - ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan suosituksen (A8-0333/2016),
1. antaa hyväksyntänsä sopimuksen tekemiselle;
  2. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden ja Tuvalun hallituksille ja parlamenteille.

LYHYET PERUSTELUT

Osapuolten väliset suhteet ja sopimuksen yleiset määräykset

Euroopan unionin ja Tuvalun tasavallan välisiä suhteita säännellään Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisellä kumppanuussopimuksella (Cotonoun sopimus).

Asetusta (EY) N:o 539/2001 muutettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 509/2014, jossa Tuvalu siirrettiin liitteeseen II. Kyseisessä liitteessä vahvistetaan luettelo niistä kolmansista maista, joiden kansalaiset eivät tarvitse viisumia jäsenvaltioiden ulkorajoja ylittäessään. Kaikki jäsenvaltiot Irlantia ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa lukuun ottamatta soveltavat muutettua asetusta (EY) N:o 539/2001.

Kyseinen asetus hyväksyttiin 20. toukokuuta 2014, jonka jälkeen neuvosto hyväksyi 9. lokakuuta 2014 päätöksen siitä, että komissio voi aloittaa neuvottelut Euroopan unionin ja Tuvalun kahdenvälisestä sopimuksesta. Neuvottelut aloitettiin 19. marraskuuta 2014 ja päätettiin 8. lokakuuta 2015. Sopimus allekirjoitettiin 1. heinäkuuta 2016 Brysselissä. Sopimusta on siitä päivästä lähtien sovellettu väliaikaisesti Euroopan parlamentin hyväksyntää odotettaessa. Neuvosto päätti 12. heinäkuuta pyytää parlamenttia antamaan hyväksyntänsä.

Allekirjoitetussa sopimuksessa määrätään Euroopan unionin ja Tuvalun kansalaisten mahdollisuudesta matkustaa viisumivapaasti toisen sopimuspuolen alueelle enintään 90 päiväksi minkä tahansa 180 päivän jakson aikana. Viisumivapaus myönnetään kaikille henkilöryhmille (henkilöt, joilla on tavallinen passi, diplomaattipassi, virkapassi/virkamatkapassi tai erityispassi), jotka matkustavat eri tarkoituksissa, lukuun ottamatta henkilöitä, joiden matkan tarkoituksena on työskentely korvausta vastaan.

Esittelijän perustelut

Kyseinen lyhytaikaista oleskelua koskeva viisumivapaussopimus on tulosta Euroopan unionin ja Tuvalun välisten suhteiden – joilla on suuri poliittinen painoarvo Cotonoun sopimuksen yhteydessä – syventämisestä, ja se on myös yksi keino lujittaa talous- ja kulttuurisuhteita ja lisätä poliittista vuoropuhelua eri aiheista, myös ihmisoikeuksista ja perusvapauksista.

Esittelijä toteaa, että viisumivapaussopimuksella voi olla myönteisiä vaikutuksia, sillä se yksinkertaistaa yrittäjien matkustamista sekä edistää investointeja ja matkailua. Lisäksi se edistää unionin kansalaisten ja Tuvalun välisiä suoria yhteyksiä.

Tuvalun talous perustuu lähinnä palveluihin (yli 60 prosenttia BKT:stä), joihin sisältyvät myös internetiin liittyvät palvelut, kuten verkkotunnuksen .tv käyttöön oikeuttavien lupien myynti, joka on Tuvalun valtiolle merkittävä tulonlähde. Maatalouden ja kalastuksen osuus maan BKT:stä on runsaat 20 prosenttia. Kalastuslupien myöntäminen on Tuvalulle tärkeä tulonlähde. Matkailu on suhteellisen vähäistä, sillä maassa vierailee vuodessa alle 2 000 matkailijaa, joista valtaosa tulee muista Tyynenmeren alueen maista. Tuvalu on myös riippuvainen kansainvälisestä kehitysavusta ja saariryhmän saarten välillä on suuria taloudellisia eroja. Unioni käy parhaillaan neuvotteluja yleisestä talouskumppanuussopimuksesta neljäntoista Tyynenmeren alueen maan kanssa ja Tuvalu on

yksi näistä. Esittelijä korostaa, että viisumivapaussopimus on lisätodiste Euroopan unionin kiinnostuksesta kyseisistä aluetta kohtaan ja halusta tehostaa kumppanuutta.

Poliittisista oloista voidaan todeta, että Tuvalulla on vakaa ja demokraattinen parlamentaarinen järjestelmä, ja se on osa kansainyhteisöä. Kaksi tärkeintä Euroopan unionin ja Tuvalun välisen poliittisen vuoropuhelun aihetta ovat ympäristönsuojelu ja ilmastonmuutos sekä ihmisoikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon puolustaminen. Tuvalu on yksi Tyynenmeren alueen köyhimmistä maista ja myös yksi niistä, jotka altistuvat eniten ilmastonmuutoksen vaikutuksille. Ilmastonmuutoksen ja ihmisoikeuksien välinen yhteys on sen vuoksi erityisen yhteistyön ja yhteisen tarkastelun kohteena. Sopimus on myös myönteinen tuen osoitus kyseiselle maalle ja sen ansiosta unioni voi jatkaa tasapainoista, säännöllistä ja syvällistä poliittista vuoropuhelua edellä mainituista aiheista, jotka ovat unionille ensiarvoisen tärkeitä.

Liikkuvuudesta saatavilla olevien tietojen perusteella voidaan todeta viisumien hylkäysprosentin olevan Tuvalun sekä muiden Tyynenmeren saarivaltioiden kansalaisten tapauksessa erittäin pieni. Tuvalun kansalaisten viisumihakemusten tekemistä hankaloittivat (ennen sopimuksen väliaikaista voimaantuloa) pitkät etäisyydet Schengenin alueeseen kuuluvien jäsenvaltioiden konsulaatteihin. Vuosina 2014 ja 2015 unionin alueella ei pidätetty yhtään Tuvalun kansalaista laittoman oleskelun perusteella eikä yhdeltäkään sen kansalaiselta evätty pääsyä unioniin sen rajoilla eikä yhtäkään sen kansalaista koskevaa palautuspäätöstä tehty. Lisäksi yksikään tämän maan kansalainen ei jättänyt turvapaikkahakemusta. Maahanmuuttajavirrat suuntautuvat lisäksi enemmän Australiaan ja Uuteen-Seelantiin, ja tämä pätee myös siihen muuttoliikkeeseen, joka liittyy ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin Tuvaluun ja muihin saarivaltioihin. Tuvalu ei näin ollen aiheuta minkäänlaista laittomaan maahanmuuttoon tai maahanmuuttajavirtoihin liittyvää uhkaa eikä myöskään uhkaa turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle.

Esittelijän mielestä on tärkeää ottaa huomioon, että viisumivapaus lähentäisi eurooppalaisia ja Tyynenmeren alueen kansoja. Viisumivapaussopimuksen ansiosta kansalaiset hyötyvät täysin ja konkreettisesti AKT:n ja EU:n välisestä kumppanuudesta ja voivat osallistua siihen matkustamalla edulliseen hintaan ja helpommin.

Esittelijä pitääkin tältä osin myönteisenä AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen jäsenten roolia, sillä he ovat laajalti myötävaikuttaneet kyseisen sopimuksen tekemiseen, joka helpottaa myös heidän osallistumistaan AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen kokouksiin.

Sopimuksen täytäntöönpano ja seuranta

Sopimuksen täytäntöönpanossa ja seurannassa esittelijä kehottaa komissiota seuraamaan mahdollista kehitystä perusteissa, jotka alun perin johtivat Tuvalun siirtämiseen asetuksen (EU) N:o 509/2014 liitteestä I liitteeseen II. Näihin perusteisiin kuuluvat laittoman maahanmuuton sekä yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle koituvan riskin tai uhan lisäksi myös unionin ulkosuhteet asianomaisten maiden kanssa ottaen huomioon erityisesti ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamiseen liittyvät näkökohdat.

Esittelijä kehottaa lisäksi komissiota ja Tuvalun viranomaisia varmistamaan viisumivapauden täysimääräisen vastavuoroisuuden, jotta kaikkia kansalaisia ja erityisesti unionin kansalaisia kohdeltaisiin tasavertaisesti.

Esittelijä pyytää kiinnittämään huomiota siihen, että sopimuksen hallinnointia käsittelevässä sekakomiteassa (6 artikla) unionia edustaa ainoastaan komissio. Unionin kansalaisten suoraan valitsemana toimielimenä sekä demokratian, ihmisoikeuksien ja unionin perusperiaatteiden vaalijana parlamentti voitaisiin ottaa mukaan sekakomitean työhön. Esittelijä kehottaa jälleen kerran komissiota tarkistelemaan hallinnointia käsittelevien sekakomiteoiden kokoonpanoa tulevia sopimuksia varten.

Esittelijä ei ole vakuuttunut, että viisumivapaussopimusten allekirjoittaminen ja niiden soveltamisen aloittaminen väliaikaisesti ennen parlamentin hyväksyntää on paras mahdollinen käytäntö. Hän huomauttaa, että tämä käytäntö kaventaa parlamentin liikkumavaraa ja on ongelmallinen myös siksi, ettei parlamentille tiedoteta ajoissa kahdenvälisen neuvottelujen etenemisestä.

**

Erityismääräykset

Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin erityistilanne otetaan huomioon tehdyn sopimuksen johdanto-osan kappaleissa. Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti eivät näin ollen osallistu kyseiseen sopimukseen eivätkä sen määräykset sido niitä.

Myös Norjan, Islannin, Sveitsin ja Liechtensteinin tiivis osallistuminen Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen mainitaan sopimukseen liitettyssä yhteisessä julistuksessa. Julistuksessa näiden maiden viranomaisia kehoitetaan tekemään Tuvalun kanssa viipymättä kahdenvälisiä lyhytaikaista oleskelua koskevia viisumivapaussopimuksia, joiden ehdot vastaavat tämän sopimuksen ehtoja.

Sopimuksessa on määräyksiä sen alueellisesta soveltamisesta: sopimuksen määräyksiä sovelletaan Ranskan ja Alankomaiden osalta ainoastaan niiden Euroopassa sijaitseviin alueisiin.

Esittelijä suosittelee, että kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan jäsenet antavat tukensa tälle mietinnölle ja että Euroopan parlamentti antaa hyväksyntänsä.

ASIAN KÄSITTELY
ASIESTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA

Otsikko	EU:n ja Tuvalun välisen lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumivapaus sopimuksen tekeminen		
Viiteasiakirjat	09764/2016 – C8-0268/2016 – COM(2016)0190 – 2016/0100(NLE)		
Kuuleminen / hyväksyntäpyyntö (pvä)	12.7.2016		
Asiasta vastaava valiokunta Ilmoitettu istunnossa (pvä)	LIBE 12.9.2016		
Valiokunnat, joilta on pyydetty lausunto Ilmoitettu istunnossa (pvä)	AFET 12.9.2016		
Valiokunnat, jotka eivät antaneet lausuntoa Päätös tehty (pvä)	AFET 24.5.2016		
Esittelijä(t) Nimitetty (pvä)	Mariya Gabriel 23.5.2016		
Valiokuntakäsittely	26.5.2016	12.10.2016	8.11.2016
Hyväksytty (pvä)	8.11.2016		
Lopullisen äänestyksen tulos	+: –: 0:	43 4 0	
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Martina Anderson, Gerard Batten, Malin Björk, Michał Boni, Caterina Chinnici, Rachida Dati, Tanja Fajon, Mariya Gabriel, Kinga Gál, Ana Gomes, Nathalie Griesbeck, Jussi Halla-aho, Sophia in 't Veld, Barbara Kudrycka, Marju Lauristin, Juan Fernando López Aguilar, Roberta Metsola, Claude Moraes, Péter Niedermüller, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Helga Stevens, Traian Ungureanu, Bodil Valero, Udo Voigt, Beatrix von Storch, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Kristina Winberg, Tomáš Zdechovský		
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Vilija Blinkevičiūtė, Kostas Chrysogonos, Carlos Coelho, Anna Maria Corazza Bildt, Pál Csáky, Miriam Dalli, Daniel Dalton, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Ska Keller, Miltiadis Kyrkos, Jeroen Lenaers, Ulrike Lunacek, Andrejs Mamikins, Axel Voss		
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (200 art. 2 kohta)	Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Maria Noichl		
Jätetty käsiteltäväksi (pvä)	15.11.2016		

**LOPULLINEN NIMENHUUTOÄÄNESTYS ASIASTA VASTAAVASSA
VALIOKUNNASSA**

43	+
ALDE	Nathalie Griesbeck, Cecilia Wikström, Sophia in 't Veld
ECR	Daniel Dalton, Jussi Halla-aho, Helga Stevens
GUE	Martina Anderson, Malin Björk, Kostas Chrysogonos
PPE	Michal Boni, Carlos Coelho, Anna Maria Corazza Bildt, Pál Csáky, Rachida Dati, Mariya Gabriel, Kinga Gál, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Barbara Kudrycka, Jeroen Lenaers, Roberta Metsola, Csaba Sógor, Traian Ungureanu, Axel Voss, Tomáš Zdechovský
S&D	Vilija Blinkevičiūtė, Caterina Chinnici, Miriam Dalli, Tanja Fajon, Ana Gomes, Miltiadis Kyrkos, Marju Lauristin, Juan Fernando López Aguilar, Andrejs Mamikins, Claude Moraes, Péter Niedermüller, Maria Noichl, Birgit Sippel, Josef Weidenholzer
VERTS/ALE	Ska Keller, Ulrike Lunacek, Judith Sargentini, Bodil Valero

4	-
EFDD	Gerard Batten, Kristina Winberg, Beatrix von Storch
NI	Udo Voigt,

0	0

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää